

**EWALUACJA W ZAKRESIE BADAŃ NAUKOWYCH LUB PRAC
ROZWOJOWYCH NA RZECZ OBRONNOŚCI I BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA
OBJĘTYCH OCHRONĄ INFORMACJI NIEJAWNYCH**

PRZEWODNIK DLA EWALUOWANYCH PODMIOTÓW ORAZ EKSPERTÓW
OCENIAJĄCYCH

Komisja Ewaluacji Nauki

Spis treści

I.	Wprowadzenie do ewaluacji jakości działalności naukowej	3
II.	Ewaluacja badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa.....	3
III.	Procedura ewaluacji badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa	4
IV.	Definicja ‘opracowania naukowego’ i punktacja osiągnięć	5
V.	Formularz zgłoszenia/oceny osiągnięć niejawnych	6

Warszawa 2025

I. Wprowadzenie do ewaluacji jakości działalności naukowej

Ewaluacja jakości działalności naukowej, która zostanie przeprowadzona w roku 2026, ma na celu ocenę działalności naukowej prowadzonej przez podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki w poszczególnych dyscyplinach naukowych i artystycznych w latach 2022-2025. Ewaluacja będzie przeprowadzona w ramach następujących 3 kryteriów:

- K1: poziom naukowy i artystyczny prowadzonej działalności;
- K2: efekty finansowe badań naukowych i prac rozwojowych;
- K3: wpływ działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki.

Ewaluacji poziomu naukowego prowadzonej działalności naukowej w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych dokonuje się na podstawie osiągnięć naukowych takich, jak: autorstwo artykułów naukowych, autorstwo monografii naukowych, redakcja naukowa monografii naukowej, autorstwo rozdziałów w monografii pod redakcją naukową oraz przyznane patenty na wynalazki, prawa ochronne na wzory użytkowe i wyłączne prawa hodowców do odmian roślin.

II. Ewaluacja badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa

W przypadku podmiotów prowadzących działalność naukową na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa, które złożą wniosek o przeprowadzenie ewaluacji w trybie i na warunkach określonych w § 4 oraz § 29–32 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 lutego 2019 r. w *sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej* (Dz. U. z 2022 poz. 661), zwanym dalej „Rozporządzeniem”, ewaluacja zostanie przeprowadzona w dwóch etapach:

- 1) pierwszy etap ewaluacji podmiotu w ramach danej dyscypliny naukowej przeprowadza się na podstawie zawartych w systemie POL-on informacji o działalności naukowej w zakresie nieobjętym ochroną informacji niejawnych,
- 2) drugi etap ewaluacji podmiotu w ramach danej dyscypliny naukowej przeprowadza się na podstawie przedstawionych przez kierownika ewaluowanego podmiotu informacji o działalności naukowej objętej ochroną informacji niejawnych.

Pierwszy etap ma zatem charakter powszechny i jest przeprowadzany w takim samym trybie jak dla podmiotów nieprowadzących działalności na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa, z tym że liczba uwzględnianych osiągnięć naukowych i opisów wpływu zależy dodatkowo od określonej przez podmiot liczby B¹ oraz warunków określonych w § 30 ust. 2 Rozporządzenia.

Natomiast drugi etap ewaluacji ma charakter niejawny i jest przeprowadzany w trybie i na warunkach określonych w § 31–32 Rozporządzenia w siedzibie ewaluowanego podmiotu przez zespół ekspertów, w skład którego wchodzi osoby posiadające poświadczenie bezpieczeństwa

¹ Zgodnie z § 4 ust. 2 pkt 1 Rozporządzenia, liczba B wyraża udział badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa objętych ochroną informacji niejawnych w działalności naukowej ewaluowanego podmiotu w ramach poszczególnych dyscyplin naukowych, przy czym w ewaluacji uwzględnia się liczbę B wynoszącą nie więcej niż 0,5;

upoważniające do dostępu do informacji niejawnych o klauzuli co najmniej równej najwyższej klauzuli tajności osiągnięć naukowych, które będą podlegały ocenie. W drugim etapie, oceny dokonuje się z uwzględnieniem następujących rodzajów osiągnięć naukowych:

- opracowań naukowych opatrzonych przypisami, bibliografią lub innym właściwym dla danej dyscypliny naukowej aparatem naukowym, będących efektem badań naukowych lub prac rozwojowych objętych ochroną informacji niejawnych, prowadzonych przez ewaluowany podmiot;
- wynalazków dotyczących obronności lub bezpieczeństwa państwa, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 61 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 324), uznanych za tajne.

Liczbę uwzględnianych w ewaluacji opracowań naukowych i liczbę wynalazków określono w § 31 ust. 6 i ust. 9. rozporządzenia, przy tym sposób ich punktowania reguluje § 31 ust. 7 Rozporządzenia (w obliczeniach należy uwzględnić liczbę B). Liczba opisów wpływu uwzględniana przy ocenie wpływu działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki ustalana jest zgodnie z przepisem § 23 ust. 3 Rozporządzenia, a następnie pomnożona przez liczbę B (§ 31 ust. 12 Rozporządzenia).

Ocenę efektów finansowych badań naukowych i prac rozwojowych (K2) oraz ocenę wpływu działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki (K3) przeprowadza się analogicznie jak w etapie pierwszym. Oceny uzyskane w pierwszym i drugim etapie ewaluacji za poziom naukowy działalności naukowej (K1) oraz za efekty finansowe działalności naukowej (K2) w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa, sumuje się. Natomiast ocena wpływu działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki (K3) w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa wynosi iloraz sumy punktów przyznanych za ocenę poszczególnych opisów wpływu w pierwszym i drugim etapie ewaluacji oraz liczby wszystkich ocenionych opisów wpływu.

III. Procedura ewaluacji badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa

Zgodnie z trybem opisanym w § 29–32 Rozporządzenia, oraz dodatkowo w punktach 4-5 za rekomendacją Komisji Ewaluacji Nauki (KEN), ewaluowany podmiot oraz zespół ekspertów podejmują następujące kroki:

Podmiot:

1. składa wniosek o przeprowadzenie ewaluacji, o którym mowa w § 4 ust. 1 rozporządzenia, w trybie uwzględniającym działalność niejawną;
2. określa liczbę B wynoszącą nie więcej niż 0,5,
3. określa najwyższą klauzulę tajności osiągnięć naukowych uwzględnianych w ewaluacji, objętych ochroną informacji niejawnych;
4. sporządza wykaz deklarowanych osiągnięć naukowych uwzględnianych w ewaluacji, objętych ochroną informacji niejawnych wykorzystując w tym celu odpowiednie pola 'Formularza zgłoszenia/oceny osiągnięć niejawnych', stanowiącego załącznik do niniejszego przewodnika;

5. podczas przeprowadzanej wizytacji, przedstawia zespołowi ekspertów posiadających poświadczenia bezpieczeństwa o odpowiedniej klauzuli tajności wykaz deklarowanych osiągnięć naukowych objętych ochroną informacji niejawnych wraz z dokumentacją źródłową.

Zespół ekspertów:

1. rozdziela osiągnięcia do oceny między swoich członków zgodnie z wysokością klauzuli tajności posiadanych przez nich poświadczeń bezpieczeństwa;
2. przeprowadza wizytację podmiotu i weryfikuje zgodność zgłoszonych osiągnięć naukowych objętych ochroną informacji niejawnych z udostępnioną dokumentacją;
3. weryfikuje zgodność zgłoszonych przez podmiot osiągnięć naukowych z Rozporządzeniem;
4. przypisuje punktację poszczególnym osiągnięciom wykorzystując w tym celu odpowiednie pola 'Formularza zgłoszenia/oceny osiągnięć niejawnych';
5. przedstawia KEN wyniki przeprowadzonej oceny w ramach poszczególnych podstawowych kryteriów w formie raportu zawierającego ocenę (wyniki punktowe) poszczególnych osiągnięć oraz ewentualnie ich tytuły.

IV. Definicja 'opracowania naukowego' i punktacja osiągnięć

Opracowanie naukowe jest to wewnętrzna lub zewnętrzna publikacja o charakterze monograficznym, będąca efektem badań naukowych lub prac rozwojowych objętych ochroną informacji niejawnych, mająca formę książki, raportu lub zbioru artykułów:

- 1) przedstawiająca określone zagadnienie naukowe w sposób oryginalny i twórczy;
- 2) opatrzona przypisami, bibliografią lub innym właściwym dla danej dyscypliny naukowej aparatem naukowym.

Punktacja osiągnięć:

- opracowanie naukowe o zasięgu międzynarodowym (NATO, EDA, ESA, etc.) – 200 pkt.
- opracowanie naukowe o zasięgu krajowym – 80 pkt.
- opracowanie naukowe o zasięgu lokalnym – 20 pkt.
- wynalazek dotyczący obronności lub bezpieczeństwa państwa – 100 pkt.

V. Formularz zgłoszenia/oceny osiągnięć niejawnych

Formularz zgłoszenia/oceny osiągnięć niejawnych wykorzystywany jest zarówno jako formularz zgłoszeniowy osiągnięć niejawnych (przez ewaluowany podmiot) jak i formularz oceny (przez zespół ekspertów). Formularz ma postać pliku Excel i stanowi załącznik do niniejszego Przewodnika. Składa się z trzech arkuszy: „Kryterium I”, „Kryterium II” i „Kryterium III”. W każdym arkuszu ewaluowany podmiot i zespół oceniający wypełniają odpowiednie pola, zgodnie z opisem poniżej:

Arkusz „Kryterium I”

„1. Wykaz opracowań naukowych”: kolumny 1-5 wypełnia ewaluowany podmiot przed wizytacją zespołu ekspertów; kolumny 6-7 wypełnia zespół podczas wizytacji.

„2. Wykaz wynalazków uznanych za tajne”: kolumny 1-4 wypełnia ewaluowany podmiot przed wizytacją zespołu ekspertów; kolumny 5-6 oraz pole „Ocena ogółem” wypełnia zespół podczas wizytacji.

Arkusz „Kryterium II”

„1. Wykaz projektów badawczych obejmujących badania naukowe lub prace rozwojowe”: kolumny 1-10 wypełnia ewaluowany podmiot przed wizytacją zespołu; kolumny 11-12 wypełnia zespół podczas wizytacji.

„2. Przychody z komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych”: kolumny 1-7 wypełnia ewaluowany podmiot przed wizytacją zespołu; kolumny 8-9 wypełnia zespół podczas wizytacji.

„3. Przychody z usług badawczych na rzecz podmiotów spoza sektora nauki i szkolnictwa wyższego”: kolumny 1-7 wypełnia ewaluowany podmiot przed wizytacją zespołu; kolumny 8-9 oraz pola „Ocena za projekty” oraz „Ocena za komercjalizację i usługi badawcze” wypełnia zespół podczas wizytacji.

Arkusz „Kryterium III”

„Wpływ działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki”: kolumny 1-2 wypełnia ewaluowany podmiot przed wizytacją zespołu (dla każdego opisu wpływu podmiot przygotowuje także informacje standardowo wymagane przy wszystkich opisach wpływu – zob. arkusz „Kryterium III” Formularza); kolumny 3-8 wypełnia zespół podczas wizytacji.